

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.4.3.2025.KG

Pani
Jolanta Kryswata-Zielnica
Wójt Gminy Wińsko
pl. Wolności 2
56-160 Wińsko

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, 14 listopada 2025 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana:	Urząd Gminy w Wińsku
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Jolanta Krysowata–Zielnica Wójt Gminy Wińsko (1.09.2024 r. – 24.09.2025 r.)
Zakres kontroli:	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Okres objęty kontrolą od dnia 1.09.2024 r. do dnia 24.09.2025 r.
Podstawa prawna kontroli:	Art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej ¹ Plan kontroli na II półrocze 2025 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 27 czerwca 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	24.09.2025 r. - 10.10.2025 r.
Kontrolerzy:	1. Katarzyna Godyń, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 335 z dnia 4.08.2025 r., sygn. PS-NKWR.0030.335.2025.KG 2. Honorata Borowiec, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 336 z dnia 4.08.2025 r., sygn. PS-NKWR.0030.336.2025.KG 3. Edyta Kubicka, główny specjalista upoważnienie nr 392 z dnia 17.09.2025 r., sygn. PS-NKWR.0030.392.2025.KG

Dowód: akta kontroli str. 1-30

¹ t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673, zwana w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „ustawą”.

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wydaje się **ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli podpisanym przez osobę uprawnioną w dniu 30 października 2025 r. (data wpływu do tut. urzędu). Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Przeprowadzone przez organ kontrolny działania oraz zgromadzona w aktach kontroli dokumentacja wykazała nieprawidłowości w realizacji zadań wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy, które miały znaczenie dla skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Wińsko. Stwierdzone nieprawidłowości, w szczególności powoływanie grup diagnostyczno – pomocowych² w składzie nieadekwatnym do zdiagnozowanych sytuacji rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, a także brak zapewnienia miejsc w ośrodkach wsparcia miały wpływ na jakość działań pomocowych dla osób doznających przemocy domowej. Z kolei, nieukończenie obowiązkowego szkolenia przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego³ mogło wpłynąć na działania podejmowane przez Zespół, które skutkowały stwierdzonymi w toku kontroli nieprawidłowościami. Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości był brak znajomości przepisów prawa lub ich niestosowanie.

III. Ustalenia kontroli:

Uchwałą Nr LXIV/444/2023 z dnia 25 stycznia 2023 r. Rada Gminy Wińsko przyjęła Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wińsko na lata 2022-2032⁴. W dokumencie Strategii uwzględniono problematykę przemocy. Jako jednostkę realizującą zadania w zakresie wsparcia osób doznających przemocy wskazano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wińsku⁵. Analiza dokumentu wykazała, iż pomimo ujęcia zagadnień przemocy domowej w części diagnostycznej, problem ten nie został wprost zawarty w części strategicznej dokumentu, tj. CELE i ZADANIA do realizacji. Natomiast, ujęcie statystyczne przemocy domowej z części diagnostycznej stanowiło podstawę do opracowania programu regulującego zadania własne gminy w tym obszarze oraz wydania aktów wykonawczych, które zostały ustanowione i wdrożone w Gminie Wińsko w celu organizacji gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. (dowód: akta kontroli str. 36-46)

² zwanych w dalszej części wystąpienia „GD-P”

³ zwanego w dalszej części niniejszego wystąpienia „Zespołem” lub „ZI”

⁴ zwaną w dalszej części niniejszego wystąpienia „Strategią”

⁵ zwany w dalszej części niniejszego wystąpienia „GOPS” lub „Ośrodkiem”

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy do zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej należy organizacja gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w ramach której samorząd zobowiązany jest do opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Gmina Wińsko wypełniła obowiązek ustawy w przedmiotowym zakresie. Rada Gminy w Wińsku dnia 27 marca 2024 roku, uchwałą Nr LXXIX/550/2024 przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Wińsko na lata 2024 – 2030⁶. Pomimo, iż jako podstawę opracowania Programu wskazano zmianę ustawy, Rada Gminy w treści dokumentu posłużyła się pojęciami, które ustawodawca celowo wyłączył z używania w kontekście zjawiska przemocy domowej, m.in.: „ofiara przemocy”, „przemoc w rodzinie”, „ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”. Analiza dokumentu wykazała, iż w Programie ujęto zakres zadań gminy nieadekwatny do tych wymienionych w ustawie, jednocześnie nie uwzględniając prawidłowych zadań własnych gminy. W Programie pominięto ustawowo obligatoryjne zadania wymienione w art. 6 ust. 2 ustawy, m.in.: prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. W ramach działań przypisanych do celów ujętych w Programie, pominięto również podnoszenie kwalifikacji osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, a także nie uwzględniono kierowania osób stosujących przemoc domową⁷ do programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową ograniczając się w ramach działań interwencyjnych wobec OSP do programów korekcyjno-edukacyjnych. Ponadto, zadaniem ustawowym gminy jest zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej⁸ miejsc w ośrodkach wsparcia, natomiast w Programie jako zadanie gminy, wskazano zapewnienie miejsc ODP w specjalistycznych ośrodkach wsparcia oraz ośrodkach interwencji kryzysowej.

Rada Gminy wskazała w ww. uchwale spójność Programu z dokumentami wyższego rzędu, które w dniu przyjmowania uchwały były aktami nieobowiązującymi, m.in. z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy, który został zastąpiony Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 (uchwała Nr 205 Rady Ministrów

⁶ zwany w dalszej części wystąpienia „Programem”

⁷ zwanych dalszej części niniejszego wystąpienia „OSP”

⁸ zwanych dalszej części niniejszego wystąpienia „ODP”

z dn. 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030) oraz ze Strategią rozwiązywania problemów społecznych Gminy Wińsko na lata 2016 – 2026 r. (uchwała Nr XX/157/2016 Rady Gminy Wińsko z dnia 26 lutego 2016 r., która została uchylona uchwałą Nr LXIV/444/2023 Rady Gminy Wińsko z dnia 25 stycznia 2023 r.

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań własnych gminy, zaleca się dokonanie zmian w Programie uwzględniając zapis zadań ustawowych z użyciem pojęć przyjętych znowelizowaną ustawą oraz doprowadzenie do spójności Programu z aktualnie obowiązującym Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030.

W Programie należy wskazać zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy katalog zadań gminy. Stosownie do art. 9b ust. 1 ustawy, jako główny podmiot realizujący działania wynikające z Programu należy wymienić Zespół Interdyscyplinarny, a podmioty współpracujące przypisać do konkretnych zadań wymienionych w Programie. W Programie należy dokładnie dookreślić zadania ZI zgodnie z art. 9b ust. 2 ustawy i GD-P stosownie do art. 9b ust. 8 ustawy.

Na podstawie przedłożonej w toku kontroli dokumentacji stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą, Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z Ośrodkiem, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych⁹ oraz przy udziale jednostki ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, Policji, placówek oświatowych, kultury i sportu oraz organizacji społecznych działających statutowo w obszarze przeciwdziałania przemocy, realizował w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030, m.in. poprzez inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom, inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, a także rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Zadania realizowane były w sposób wynikający ze zdiagnozowanych potrzeb, a prowadzone działania odpowiadały oczekiwanym efektom działań. Niezrealizowane zadania Programu, m.in. prowadzenie Punktu Informacyjnego, należy poddać analizie pod kątem przyczyn braku realizacji, a wnioski uwzględnić w planowanych zadaniach na kolejny rok. (dowód: akta kontroli str. 46-75, 103-111, 122-129, 174-176, 210-212, 216, 222-223, 256-264, 275-277, 376-381

⁹ zwaną w dalszej części niniejszego wystąpienia „GKRPA”

Obowiązek gminy w zakresie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w drodze uchwały Rady Gminy w Wińsku został zrealizowany zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy. Na dzień kontroli obowiązywała uchwała Nr LXXI/490/2023 Rady Gminy Wińsko z dnia 30 sierpnia 2023 r.

(dowód: akta kontroli str. 36, 74-75)

Wójt Gminy Wińsko, zgodnie z art. 9a ust. 8 ustawy, zawarł porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 8 ustawy. Stosownie do art. 9a ust. 2 ustawy, wójt Gminy, dnia 26 stycznia 2023 r. wydał zarządzenie Nr 754/2023 w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. Następnie, zarządzeniami Nr 880/2023 z dnia 19 września 2023 r., Nr 133/2024 r. z dnia 25 listopada 2024 r. oraz zarządzeniem Nr 166/2025 r. z dnia 7 stycznia 2025 r. dokonał zmian w składzie Zespołu. Ustalono, że na dzień kontroli skład Zespołu liczył 11 osób - przedstawicieli podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i ust. 4 ustawy.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli wójtowi oświadczenia o zachowaniu poufności, których treść była zgodna z art. 9c ust. 3 ustawy oraz otrzymali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

Na pierwszym posiedzeniu Zespołu w dniu 21 września 2023 r., stosownie do art. 9a ust. 6b ustawy, uchwałą Nr 1/2023 został przyjęty Regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Wińsku oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych. Uchwałą Nr 2/2023 wybrano przewodniczącego ZI oraz zastępcę, wypełniając obowiązek wynikający z art. 9a ust. 6 i 6a ustawy. W okresie objętym kontrolą posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się zgodnie z zapisami ustawy, nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Z każdego posiedzenia sporządzano protokół oraz listę obecności. Członkowie ZI byli informowani o kolejnym terminie spotkania na posiedzeniu, w którym uczestniczyli.

Na podstawie list obecności stwierdzono, że członkowie Zespołu regularnie uczestniczyli w posiedzeniach. Odnotowano tylko pojedynczą, usprawiedliwioną nieobecność. Jak wynikało z analizy protokołów z posiedzeń Zespołu oraz dokumentacji procedur „Niebieskie Karty”¹⁰, Zespół Interdyscyplinarny w Wińsku prowadził stały monitoring działań realizowanych przez GD-P.

W toku kontroli ustalono, iż członkowie Zespołu nie wypełnili obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 5a ustawy. Członkowie od dnia ich powołania w skład ZI podnosili

¹⁰ Zwanych w dalszej części wystąpienia „NK”

swoje kwalifikacje dotyczące zagadnień przemocy domowej, przy czym, żaden z członków Zespołu nie ukończył obowiązkowego szkolenia w terminie wynikającym z art. 9a ust. 5a ustawy, tj. 12 miesięcy od powołania w skład ZI. Sześciu członków ZI ukończyło szkolenie z przekroczeniem terminu 12 miesięcy od dnia ich powołania, co potwierdzają certyfikaty imienne wystawione przez podmiot szkolący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu. Pozostałych pięciu członków Zespołu (powołanych dnia 19.09.2023 r.) nie ukończyło obowiązkowego szkolenia, o którym mowa w art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy, co stanowi nieprawidłowość mogącą mieć wpływ na podejmowane przez ZI działania.

(dowód: akta kontroli str. . 36-37,76-120, 122-124, 130-154,155-171, 176-209, 213-216, 224-231, 265-274)

Stosownie do art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy, gmina zobowiązana była do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Przeprowadzona kontrola wykazała, że Gmina Wińsko realizowała zadania własne określone w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy poprzez poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz pracę z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Poradnictwo realizowane było w formie pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej, obejmowało konsultacje z psychoterapeutą, psychologiem, specjalistą psychoterapii uzależnień, porady prawne, pomoc psychologiczną i pedagogiczną świadczoną w placówkach oświatowych. Poza indywidualnym poradnictwem, rodzinom w kryzysie, borykającym się z problemem przemocy domowej oraz trudnościami wychowawczymi zapewniano wsparcie i pomoc asystenta rodziny oraz pracę socjalną wykonywaną przez pracowników GOPS w środowisku.

Przeanalizowana dokumentacja w przedmiotowym zakresie pozwoliła stwierdzić, iż Gmina Wińsko, poprzez działania Ośrodka i ZI, prowadziła działania profilaktyczne i edukacyjne mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej, wspierała rodziny zagrożone przemocą domową w prawidłowych metodach wychowawczych wobec dzieci, a poprzez działania informacyjne, w ogólnie dostępnych miejscach, umożliwiała osobom potrzebującym dostęp do podmiotów i instytucji zajmujących się problemem przemocy i wspierania rodzin w kryzysie. Prowadzone działania wypełniały zapis art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 172, 174-175, 217-221, 232-255)

Odnosząc się do art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, gmina zobowiązana była do zapewnienia osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia. W okresie objętym kontrolną, na terenie gminy Wińsko brak było ośrodka świadczącego tego rodzaju wsparcie. Gmina nie posiadała również porozumienia w zakresie zapewnienia miejsc dla ODP w tych

ośrodkach z inną jednostką samorządu terytorialnego lub organizacją pozarządową. Przeanalizowana w toku kontroli dokumentacja, tj. uchwała Nr VI/48/2019 Rady Gminy Wińsko z dn. 27 lutego 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, zmieniona uchwałą NR II/6/2024 Rady Gminy Wińsko z dn. 23 maja 2024 r. oraz zarządzeniem Nr 179/2019 wójta Gminy Wińsko z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu funkcjonowania mieszkania chronionego mieszczącego się w miejscowości Wińsko, wskazały, iż „wsparcie w mieszkaniu chronionym mogą otrzymać ofiary przemocy jak i rodziny w razie zdarzeń losowych zamieszkujące na terenie gminy Wińsko (...)”. Zastrzeżenie budził jednak fakt, iż zarządzenie w treści nie zostało zmienione stosownie do uchwały zmieniającej, gdzie „mieszkania chronione” zostały zastąpione „mieszkaniem wspomaganymi”.

Ponadto, pomimo, iż w sytuacji wymagającej umieszczenia osoby doznającej przemocy w ośrodku wsparcia, Gmina dysponowała „mieszkaniem chronionymi”, które w razie takiej konieczności miały być udostępnione ODP, należy zaznaczyć, iż zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej w mieszkaniach chronionych czy wspomaganym nie spełnia wymogów rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz.U. z 2024 r. poz. 169), zgodnie z którym schronienie obejmuje bezpłatne zapewnienie bezpieczeństwa oraz ochrony w związku z problemem przemocy domowej, w tym świadczenie usług w zakresie potrzeb bytowych oraz terapeutyczno-wspomagających, tym samym Gmina nie wypełniła obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy. (dowód: akta kontroli str. 173, 278-290)

Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez grupy diagnostyczno – pomocowe i Zespół Interdyscyplinarny.

Kontrola wykazała, że w Gminie Wińsko, w okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 września 2024 r. do dnia 24 września 2025 r. uruchomiono 17 procedur „Niebieskie Karty”, z tego, w 1 przypadku odstąpiono od dalszych działań w związku z niepotwierdzeniem stosowania przemocy, natomiast 6 postępowań zostało zakończonych. Ocenie w zakresie przestrzegania procedury „Niebieskie Karty” poddano 10 spraw. Grupę kontrolną stanowiły procedury o numerach: NK.19.2024, NK.20.2024, NK.21.2024, NK.22.2024, NK.23.2024, NK.1.2025, NK.2.2025, NK.3.2025, NK.4.2025, NK.5.2025.

W toku kontroli ustalono, że uchwałą Nr 3/2023 z dn. 21.09.2023 r. Zespół Interdyscyplinarny upoważnił przewodniczącego ZI, a w razie jego nieobecności także zastępcę

przewodniczącego do samodzielnego powoływania w imieniu członków Zespołu grup diagnostyczno – pomocowych.

Analiza wybranych procedur stanowiących próbę kontrolną wykazała, że we wszystkich badanych przypadkach procedura „Niebieskie Karty” została wszczęta przez przedstawicieli uprawnionego podmiotu stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”¹¹.

Członkowie GD-P przed przystąpieniem do wykonywania swoich zadań złożyli wójtowi Gminy Wińsko oświadczenie o poufności, o którym mowa w art. 9c ust. 3 ustawy oraz otrzymali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

Przekazanie formularza „Niebieska Karta - A”¹² do przewodniczącego ZI przez przedstawiciela podmiotu wszczynającego procedurę nastąpiło zgodnie z terminem – w ciągu 5 dni roboczych.

W badanych przypadkach przewodniczący ZI po otrzymaniu formularza „NK-A”, przekazał go członkom grup diagnostyczno - pomocowych w ciągu 3 dni roboczych, a pierwsze posiedzenia GD-P odbyły się nie później niż w ciągu 5 dni roboczych - stosownie do § 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia.

Badane postępowania wykazały, że GD-P na podstawie informacji zawartych w formularzu „NK – A” dokonywały diagnozy w związku ze zgłoszeniem przemocy domowej; w jednym przypadku, po przeprowadzeniu wstępnej oceny sytuacji GD-P zdecydowała o odstąpieniu od dalszych działań wskazując jako podstawę art. 9b ust. 15 ustawy, w konsekwencji został sporządzony protokół, o których mowa w § 19 ust. 1 rozporządzenia.

Przeanalizowane procedury „Niebieskie Karty” zawierały zapisy dotyczące indywidualnych planów pomocy ustalone dla osób doznających przemocy domowej. W przypadku jednej procedury, w toku jej realizacji, planowane działania wobec ODP nie zostały wpisane w protokole z posiedzenia GD-P. Brak planu działania w toku procedury nie został uzupełniony podczas działań monitorujących procedurę przez ZI, co potwierdziło nieskuteczność prowadzonego monitoringu w tej sprawie. W dokumentacji tej procedury brak było również m.in. informacji zwrotnej dotyczącej realizacji działań zaplanowanych w formularzu „Niebieska Karta - C”¹³.

¹¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1870, zwanego w dalszej części wystąpienia „rozporządzeniem”

¹² zwanego w dalszej części niniejszego wystąpienia „NK-A”

¹³ zwanym w dalszej części niniejszego wystąpienia „NK-C”

W dwóch procedurach nie odnotowano przekazania formularza „Niebieska Karta - B”¹⁴ osobie doznającej przemocy domowej, co stanowi nieprawidłowość mogącą mieć wpływ na sytuację tych osób. Mając na uwadze, iż jedna z tych procedur została zainicjowana przez szkołę, a ODP była nastolatką istotnym było udokumentowanie, że ODP, w tym przypadku jej reprezentantowi, przekazano informacje o dostępnych formach pomocy i wsparcia. Przewodniczący ZI, po konsultacji z pracownikami socjalnymi – członkami GD-P, wyjaśnił, iż w obu przypadkach, ODP zostały ustnie poinformowane o dostępnych formach pomocy, jednak nie udokumentowano tego w aktach obu procedur.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa ODP i poprawy ich sytuacji, w obecności tych osób na posiedzeniu grupy diagnostyczno-pomocowej zostały wypełnione formularze „Niebieska Karta - C”.

W sześciu badanych sprawach wypełniono formularz „Niebieska Karta - D”¹⁵ z osobą stosującą przemoc domową; w pozostałych dwóch przeanalizowanych przypadkach nie został wypełniony formularz „NK-D”, ze względu na uzasadnione okoliczności zawarte w dokumentacji procedur. W jednej procedurze, w formularzu „NK-D” (pkt XV i XVI) nie oznaczono działań lub były one sprzeczne w całej dokumentacji tego postępowania: „OSP samodzielnie zamierza zgłaszać się na GKRPA”, a w innym miejscu oznaczono, że „nie występują uzależnienia”. Należy zaznaczyć, iż w tym środowisku była już prowadzona procedura NK, która została zakończona. Takie działania GD-P należało uznać za nieprawidłowość, zwłaszcza, że procedurą, jako ODP, objęty był nastolatek mający problemy psychiczne. Brak spójnych działań prowadzących do zdiagnozowania problemu uzależnień OSP i skutecznej interwencji w tym zakresie, a także brak włączenia w planowane działania pomocy psychologicznej i terapeutycznej wobec nastolatka jako instrumentu oddziaływania na osobę będącą świadkiem przemocy, niepowołanie do GD-P przedstawiciela oświaty oraz GKRPA uznano za poważne uchybienie, które miało wpływ na pozbawienie ODP bezpieczeństwa i skutecznej pomocy.

W jednej badanej sprawie ZI skierował osobę stosującą przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym wypełniając wymagany ustawą obowiązek informacyjny.

Na podstawie pisemnych zaproszeń dla osób dotkniętych przemocą domową, jak i wezwań dla osób stosujących przemoc domową, potwierdzono we wszystkich badanych

¹⁴ zwany w dalszej części niniejszego wystąpienia „NK-B”

¹⁵ zwany w dalszej części wystąpienia „NK-D”

sprawach przestrzeganie zasady odrębności czasu i miejsca spotkania z uczestnikami procedury NK zgodnie z § 18 rozporządzenia. Zastrzeżenia do działań podejmowanych przez GD-P dotyczyły zgłoszenia podejrzenia stosowania przemocy domowej. W wyniku działań prowadzonych przez GD-P w środowisku nie potwierdzono występowania przemocy domowej. W tym przypadku, należało stwierdzić, iż podjęte przez GD-P działania nie były przeprowadzone w sposób zapewniający obiektywne potwierdzenie lub zaprzeczenie występowania przemocy domowej, bowiem w dokumentacji brak było informacji w jaki sposób przebiegała rozmowa: czy z udziałem obojga osób jednocześnie, tj. w obecności osoby potencjalnie stosującej przemoc i ODP. Nie odnotowano również, czy w rodzinie wcześniej zarejestrowano zdarzenia przemocowe. Decyzja o odstąpieniu od dalszych działań ze względu na niepotwierdzenie informacji o stosowaniu przemocy domowej i uznanie braku przesłanki do prowadzenia procedury NK - protokół, o którym mowa w § 19 ust. 2 rozporządzenia - nastąpiło następnego dnia po zgłoszeniu wyłącznie na podstawie rozmowy w środowisku. W opinii organu kontrolnego, decyzja GD-P o niepodjęciu działań wobec tej rodziny była przedwczesna i należało wykonać czynności weryfikujące występowanie przemocy w przeszłości oraz przeprowadzić rozmowę w środowisku odrębnie z ODP i potencjalnym sprawcą przemocy. Dokumentacja w sprawie nie potwierdzała tych czynności.

W ramach członkostwa w GD-P zarówno pracownik socjalny jak i funkcjonariusz Policji realizowali zadania wynikające odpowiednio z § 16 i § 17 rozporządzenia. Analiza procedur NK potwierdziła, że działania grup diagnostyczno-pomocowych były dokumentowane, przy czym stwierdzono dużą niestaranność w odnotowywaniu podejmowanych działań. Niedbałość zapisów w protokołach z posiedzeń GD-P i notatek służbowych prowadziła do tego, że trudno było określić stan liczbowy rodziny objętej procedurą, nie był wskazany wiek dziecka lub informacja o nim pojawiała się po kilku miesiącach od wszczęcia procedury, informacje o ODP i OSP były niejasne, działania wydawały się nieuzasadnione, jak np. kierowanie ODP do programu psychologiczno – terapeutycznego, po czym z analizy zamkniętej uprzednio procedury wynikało, iż osoba ta była również sprawcą przemocy i działanie polegające na zobowiązaniu do udziału w programie dotyczyło poprzedniej procedury.

Zakończenie procedury nastąpiło w pięciu na 10 badanych spraw i było zgodne z zapisami wynikającymi odpowiednio z art. 9h ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy.

Przeanalizowana dokumentacja wybranych procedur NK wykazała, iż skład GD-P nie zawsze był adekwatny do sytuacji, szczególnie w przypadkach rodzin z dziećmi. Nieprawidłowość polegała na zaniechaniu złożenia przez GD-P wniosku do ZI o poszerzenie

składu GD-P m.in. o przedstawiciela oświaty, tj. nauczyciela wychowawcę bądź pedagoga, psychologa czy terapeutę, mając na uwadze art. 9a ust. 12c ustawy.

W procedurach, gdzie ODP byli małoletni nie podejmowano działań we współpracy z wychowawcami czy pedagogami szkolnymi danej szkoły; w jednej procedurze, nie zgłoszono wniosku o wgląd w sytuację rodziny do sądu, chociaż było to uwzględnione, jako jedno z zaplanowanych działań w ramach planu pomocy ODP. Takie zaniechanie działań ze strony GD-P zostało uznane za nieprawidłowość niepozostającą bez wpływu na sytuację dzieci objętych procedurą NK.

Nieprawidłowością było również niepowoływanie w skład GD-P przedstawicieli podmiotów, którzy mogli mieć istotny wpływ na podejmowane działania wobec ODP i OSP, w szczególności reprezentanta GKRPA, w rodzinach, gdzie występowały uzależnienia, czy asystenta rodziny, w przypadku rodzin objętych jego wsparciem. W przypadku jednej rodziny pozostającej pod dozorem kuratora, zgodnie z art. 9a ust.12 ustawy obligatoryjnie należało powołać go do grupy diagnostyczno-pomocowej, co nie zostało dopełnione.

W toku kontroli poinformowano przewodniczącego ZI o obowiązku prawidłowego wypełniania formularzy procedury NK, właściwego dokumentowania prowadzonych działań na każdym etapie procedury: od diagnozy sytuacji, poprzez plan i bieżące działania, po monitoring sytuacji, zarówno po stronie Zespołu, jak również GD-P, co pozwoli uniknąć (w wyniku braku informacji) błędnych lub sprzecznych działań.

(dowód: akta kontroli str. 121, 293-375, 382-404)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej stwierdzono nieprawidłowości dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz realizowanych przez grupy diagnostyczno – pomocowe procedur „Niebieskie Karty”, które wymagają wydania zaleceń pokontrolnych:

1. Grupa diagnostyczno-pomocowa w związku ze zgłoszeniem podejrzenia stosowania przemocy domowej nie dokonała rzetelnej oceny sytuacji rodziny, nie wykonała czynności weryfikujących występowanie przemocy w przeszłości oraz nie udokumentowała, że przeprowadziła rozmowy w środowisku odrębnie z osobą doznającą przemocy i potencjalnym sprawcą przemocy. Decyzja grupy diagnostyczno – pomocowej o niepodejmowaniu działań wobec tej rodziny była przedwczesna.
2. W dwóch procedurach „Niebieskie Karty”, po wypełnieniu formularza „NK-A”, nie przekazano osobie doznającej przemocy formularza „NK-B”, do czego zobowiązuje § 6 rozporządzenia.

3. Nie rozszerzono składu grup diagnostyczno - pomocowych odpowiednio do zdiagnozowanej sytuacji w środowiskach objętych procedurą „Niebieskie Karty” o przedstawicieli pomiotów, o których mowa w art. 9a ust. 11c pkt. 2, 3 i 5, art. 9a ust. 11d oraz art. 9a ust. 12 ustawy.
4. Żaden z członków ZI nie ukończył obowiązkowego szkolenia, o którym mowa w art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy, w terminie określonym w art. 9a ust. 5a ustawy.
5. Gmina Wińsko nie zapewniała osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia, do czego zobowiązuje art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Wójtowi Gminy Wińsko Pani Jolancie Krysowatej-Zielnica, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zagadnień/zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1) Prowadzić w sposób wyczerpujący czynności polegające na dokonaniu diagnozy i oceny sytuacji, mające na celu potwierdzenie lub zaprzeczenie występowania przemocy domowej w związku ze zgłoszonym podejrzeniem występowania przemocy. Podstawa prawna: art. 9a ust. 10 i art. 9b ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)
Termin realizacji: na bieżąco
- 2) Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta - A” – osobie doznającej przemocy domowej przekazywać formularz „Niebieska Karta - B”.
Podstawa prawna: § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
Termin realizacji: na bieżąco
- 3) Powoływać grupę diagnostyczno – pomocową i poszerzać jej skład w toku procedury „Niebieskie Karty” adekwatnie do sytuacji rodziny dotkniętej przemocą domową.
Podstawa prawna: art. 9a ust. 11a-12, art. 9a ust. 12b-12c ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)
Termin realizacji: na bieżąco

- 4) Zobowiązać członków Zespołu Interdyscyplinarnego do ukończenia szkolenia, o którym mowa w art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy, w terminie 12 miesięcy od dnia ich powołania.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 5a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: niezwłocznie

- 5) Zapewnić osobom doznającym przemocy domowej miejsca w ośrodkach wsparcia.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

POUCZENIE

Zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1165) jednostka podlegająca kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanego zalecenia pokontrolnego, uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Olenińcz

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

.....
(kierownik jednostki kontrolującej)

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Katarzyna Godyl

4129
GŁÓWNY SPECJALISTA

Piotr Szafarowicz